

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

-

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

-

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

-

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

-

e. Muita yleisiä kommentteja:

Lausunto luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ilmastaselvityksestä

Yleiset kommentit asetuksen vaikutuksista rakennusvalvontatyöhön

Tavoitteet hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi ovat tärkeitä ja kannatettavia.

Rakentamislakiesityksen 38 § mukaan rakentamishankkeeseen ryhtyvän olisi huolehdittava, että uuden tai rakentamislupaa edellyttävän laajamittaisesti korjattavan rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki olisi raportoitava rakentamislupaa varten tehtävässä ilmastaselvityksessä.

Asetusluonnoksessa esitetään, että pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan olisi tehtäviensä mukaisesti arvioitava ilmastaselvitykseen sisältyvä hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki käyttäen asetuksessa säädettyä rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmää.

Ilmastaselvitys tulisi 1.1.2024 alkaen laatia rakennuksista, jotka rakentamislakiesityksen 37 §:n mukaan olisi suunniteltava ja rakennettava lähes nollaenergiarakennukseksi. Ilmastaselvitystä ei tarvitsisi laatia esimerkiksi rakennuksille, joiden kerrosala on alle 50 neliometriä, loma-asumiseen tarkoitetuille asuinrakennuksille, jotka ovat tarkoitettu käytettäväksi vä-hemmän kuin neljän kuukauden ajan vuodessa tai teollisuus- ja korjaamo-rakennuksille.

Rakentamislaki tulisi toteutuessaan aiheuttamaan useita muutoksia, joiden jalkauttaminen rakennusvalvontatyöhön olisi huomattava ponnistus. Rakentamislaille ja sitä täydentävillä asetuksilla ei tule edellyttää muu-tosvaiheessa toimitettavaksi sellaisia rakentamisluvan liitteitä, joilla ei ole tosiasiallista merkitystä asetuksessa asetetun tavoitteen saavuttamiseen.

Ilmastaselvityksen edellyttäminen omakotitalorakennuksilta lisäisi turhaa hallinnollista taakkaa. Rakennusvalvonnoilla ei ole hiilijalan- ja hiilikäden-jäljen laskennasta vielä laajaa kokemusta eikä myöskään asiantuntemus-ta antaa neuvontaa ja ohjausta, mikä kuitenkin on lakisääteinen rakennus-valvontaviranomaisen tehtävä. Koska ilmastaselvityksen laatijalle ei ole tässä vaiheessa pätevyysvaatimusta, johtaa se erityisesti omakotitalojen raportointien osalta epäluotettavaan tuloksiin.

Erillispientaloille ei tulla rakentamislakiesityksen 39 § perusteella määrittämään ilmastaselvityksessä raja-arvoa. Ilmastaselvityksen toimittamiselle rakennetun ympäristön tietojärjestelmään on esitetty rakentamislaiassa siirtymäaika vuoteen 2027. Erillispientalojen osuus on ollut vuonna 2020 noin 26 % kaikista rakennuslupahakemuksista, joten niiden määrää voidaan pitää merkittävänä.

Kuntaliitto toteaa lausuntonaan:

Omakotitalojen ilmastaselvityksen toimittamiselle tulee asettaa siirtymäaika vuoteen 1.1.2027. Siirtymäajan tulisi olla vähintään sama, kuin mitä rakentamislakiehdotuksessa on esitetty siirtymäajaksi toimittaa ilmastaselvitykset rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Perustelu:

Uusi vaatimus ilmastaselvityksen laadinnasta edellyttää sekä rakennus-valvonnan henkilöstön, että suunnittelijoiden kouluttautumista. Alalla ole-va osaajapula ja se, ettei ilmastaselvityksen laatijalle ole pätevyysvaati-muksia ja ettei hiilijalanjäljelle aseteta tässä vaiheessa raja-arvoja puol-taa selvityksen vaiheittaista käyttöönottoa, mikä tulisi oleellisesti helpot-tamaan rakennusvalvontojen tilannetta ja vaikuttamaan merkittävästi lu-pakäsittelyaikaan. Ilmastaselvityksen edellyttäminen tulisi aloittaa oma-kotitaloa suuremmista rakennushankkeista, joiden suunnittelussa hiili-neutraalisuuden arviointi on jo nyt osin käytössä. Ilmastaselvityksen por-taitainen käyttöönotto helpottaisi oleellisesti asian jalkauttamista raken-nusvalvonnoissa ja suunnittelutyössä, millä olisi suora vaikutus lupakäsit-telyaikaan, joka rakentamislain voimaan tullessa tulee olemaan useiden muutoksien johdosta vaikeasti arvioitavissa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Paula Mäenpää

erityisasiantuntija

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyyden arviointi

-

2 § Määritelmät

-

3 § Arvioinnin kohde

-

4 § Arviointijaksojen pituudet

-

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

-

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

-

7 § Rakennustuotteiden valmistus

-

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

-

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

-

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

-

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

-

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

-

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisyden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Mäenpää Paula
Suomen Kuntaliitto ry